

گروه اجتماعی: در ادامه برپایی سلسله سخنرانی های علمی در محل انجمن صنفی روزنامه نگاران ایران، این انجمن دیروز میزبان دکتر علی محمدی استاد ارتباطات در دانشگاه نانتینگهام انگلستان بود.

استاد علی محمدی دارای دکترای در رشته علوم ارتباطات و توسعه از دانشگاه کلمبیا و نخستین فردی است که در زمینه علوم ارتباطات دارای مدرک دکترای تخصصی است.

وی دارای تألیفات بسیاری به زبان انگلیسی است که از جمله آن می توان به «ارتباطات بین المللی و جهانی شدن» «مقدمه ای انتقادی بر رسانه های ارتباط جمعی»، «اسلام در برابر جهانی شدن» «جهانی شدن یا استعمار مجدد» و برخی تألیفات دیگر است.

وی هم اکنون در رشته ارتباطات جمعی در دانشگاه نانتینگهام انگلستان به

این استاد دانشگاه تصریح کرد: در وضعیت کنونی به دلیل ارتباطات الکترونیکی، فاصله های زمانی و مکانی از بین رفته است. و بدین لحاظ هم است که مردم احساس مسؤولیت می کنند چرا که می دانند مفهوم جدیدی به فرهنگ ارتباطات افزوده شده است و به عبارت بهتر باید بگویم بین تکنولوژی کامپیوتر و تکنولوژی ارتباطات سنتز بوجود آمده است که در آن واحد این ارتباطات را در اختیار مای گذارد.

وی گفت: ما انسان ۵۰سال پیش نیستیم، بلکه انسانی هستیم که کاملاً جهانی شده ایم. بنابراین می توان گفت که جهانی شدن به شدت روی تک تک افراد تأثیر گذاشته است پس باید این پدیده را جدی گرفت چرا که نمی توان از تغییرات به وجود آمده به راحتی گذشت و مصون ماند.

وی که از جنبه های مختلف مفهوم جهانی شدن را مورد تحلیل قرار داد، گفت: در دنیای الکترونیکی دیگر مرزبانی نیست تا

سرمایه خیلی راحت امکان پذیر شده است. بنابراین این معتقد جنبه های اقتصادی روی فرهنگ هم تأثیر گذار بوده است و بدین لحاظ دیدگاههای مردم هم در حال تغییر است و باید همه بتوانند تجارت و سرمایه گذاری کنند.

وی گفت: در مباحث اقتصادی نیز باید قید و بندهای دست و پاگیر از راه جهانی شدن برداشته شود. وی اظهار داشت: با بحث جهانی شدن همه مثل هم شده، اختلافات کاهش می یابد و بر این اساس فرهنگ ها به هم نزدیک می شوند.

وی خاطر نشان کرد که در جهانی شدن بحث این است که چه شرایطی باید لحاظ گردد که به رفاه رسید و به این منظور مصرف برای رفاه بیشتر است.

این استاد دانشگاه در عین حال اظهار داشت: در این زمینه باید دید که هر کشوری چگونه می تواند نوآوری کند و آن را ارائه دهد و بنابر این در این راستا رقابت ایجاد می شود، یعنی باید دید هر کس چه چیز قابل عرضه ای

دکتر علی محمدی استاد علوم ارتباطات:

روزنامه نگاران باید قهرمانان نوآوری باشند

دارد.

دکتر علی محمدی در پاسخ به این سؤال که آیا جهانی شدن غربی شدن است یا خیر؟ گفت: جهانی شدن غربی شدن نیست ولی گرایش آن حرکت در جهت جامعه مصرف است که این امر با سلطه فرهنگی متفاوت است، بنابر این در جامعه جهانی هر فرهنگی که قدرت ارائه و توسعه بیشتری داشته باشد، زمینه بیشتر برایش فراهم خواهد بود.

وی به بحث ساخت فیلم های ایرانی و ارائه آن در سایر کشورها اشاره کرد و گفت: به طور نمونه می توان گفت که ایران می تواند در حوزه فرهنگ و توسعه کالاهای فرهنگی بیشتر همت گمارد و در این زمینه با توجه به استعدادهای خوبی که دارد موفق هم شود. چرا که جهانی شدن این امکان را برایش به وجود آورده است.

دکتر محمدی خاطر نشان کرد که کشورها باید به مفهوم جهانی شدن با دید مثبتی بنگرند و ببینند که این مفهوم و ادامه در مسیر آن چه بهره ای و استفاده ای برای کشورشان و منافع ملی دارد؟ چرا که در حال حاضر

جهانی شدن این امکان را برای کشورهای جهان سوم نیز وجود آورده است که بتوانند وارد سیستم جهانی شوند.

این استاد دانشگاه در ادامه مباحث مورد نظر به بحث جهانی شدن و رسانه ها اشاره کرد و گفت: حال باید دید در این فرآیند رسانه ها چه نقشی می توانند داشته باشند؟

وی گفت: در این زمینه ابتدا باید دید به چه شکل می توان هویت را تعریف کرد؟ چرا که هویت فرهنگی دارای ابعاد مختلف و مجموعه بسیار پیچیده ای است و به اعتقاد من اگر به آن عواملی که در سیستم اقتصاد بین المللی مؤثر است توجه نشود که بتواند جاذب باشد می توان به این امر توجه کرد و به نظر من رسانه ها می توانند در این خصوص فعالیت کنند یکی از بعد نقش اطلاع رسانی و آگاهی دهی و دیگری از دید نقش رهبری اجتماعی چون نوآور هستند.

وی گفت: رسانه ها پنجره هایی به سوی دنیای جدید هستند اما باید طوری معرفی کرد

هنوز کشورهای اسلامی گزینه های جدیدی را در باب اطلاع رسانی علی رغم داشتن امکانات خوب ابداع نکرده اند، گوی ه هنوز در خواب هستند!! شاید یکی از مشکلات جهان سوم این است که به جای این که سازنده باشند، انفعالی عمل می کنند.

این استاد دانشگاه گفت: باید جهانی را به وجود آورد که مطابق فرهنگ و ذائقه خودمان باشد.

وی افزود: تحول عظیم کشورهای

که انفعالی نباشند، رسانه ها در کشورهای جهان سوم باید در مواجهه با اتفاقات و رویدادهای علمی، تکنیکی رابطه درست و دقیق برقرار کرده و حالت انفعالی نداشته باشند.

وی گفت: شاید دلیل موفقیت کشورهای غربی در خصوص مفهوم جهانی شدن این بود که در کشورهای غربی منافع ملی را مهم می دانند و اختلافات شخص مانع کار نیست، و بدین لحاظ می بینیم که روزنامه ها مثل ذره بین عمل می کنند.

وی گفت: اهمیت به منافع ملی باید در رأس سیاست خارجی قرار گیرد و منافع ملی باید خواسته هر دولتی باشد.

وی گفت: روزنامه نگاران باید قهرمانان نوآوری باشند و در اکتال توسعه نقش حساس داشته باشند در حالی که در کشورهای جهان سوم روزنامه نگار باید برای هر چیز دلیل بیاورد که این امر مشکلات را ایجاد می کند و به همین دلیل در کشور جهان سوم کمتر به صورت کارشناسی با مباحث برخورد می شود و همه چیز کلی گویی است.

وی گفت: با وجود رشد سرمایه داری،

دنیا کمک کرد که در این رابطه البته ایران نیز مستثنی نبود.

وی تأکید کرد: در سال روزنامه نگاران جهان سوم باید این باشد که در جهت روشنگری و آگاهی دهی حرکت کنند که البته وظیفه خطیری است البته قهرمانان گمنام و ناشی در این زمینه بسیار بوده اند.

وی با اشاره به وضعیت برخی روزنامه های انگلستان از قبیل دیلی تلگراف و گاردین گفت: در این کشور هر

روزنامه ای بحث های حزبی و ملی خاص خود را دنبال می کند.

دکتر محمدی گفت: در ایران متأسفانه به دلیل اینکه تجربه چندانی از آزادی مطبوعات وجود ندارد برخی برداشت هایشان جنبه شخصی به خود می گیرد.

وی در خاتمه نیز تصریح کرد: در هر حال در خصوص مفهوم جهانی شدن باید منافع ملی، و استراتژی ملی کاملاً و به درستی تعریف شود و روزنامه نگاران بتوانند در این جهت حرکت کنند.